בקרבו נסכים במדבר א] פליגי רבינא אמר בלמדין ניסוך המים מניסוך היין ב] פליגי. ת"ר המנסך שלשה לוגין יין בחוץ חייב ר' אלעזר בר"ש אומר והוא שקדשן בכלי מאי בינייהו אמר רב אדא ג] בר רב יצחק בירוצי מידות איכא בינייהו ד] רבא בריה דרבה אמר קרבו נסכים בבמה איכא בינייהו ובפלוגתא דהני תנאי דתניא במת יחיד אינה צריכה נסכים דברי רבי וחכ"א טעונה נסכים והני תנאי כהני תנאי דתניא כי תבאו להטעינה נסכים בבמה גדולה הכתוב מדבר, אתה אומר בבמה גדולה או אינו אפי' בבמה קטנה כשהוא אומר ה] אל ארץ מושבותיכם וגו' אשר אני נותן לכם ו] הרי בבמה הנוהגת לכולכם הכתוב מדבר דברי רבי ישמעאל ר"ע אומר כי תבאו להטעינה נסכים בבמה קטנה הכתוב מדבר, אתה אומר לבמה קטנה או אינו אלא לבמה גדולה? כשהוא אומר אל ארץ מושבותיכם הרי בבמה הנוהגת בכל מושבות הכתוב מדבר כשתמצא לומר לדברי רבי ישמעאל לא *קרבו נסכים במדבר ולדברי ר"ע קרבו נסכים במדבר: רבי נחמיה אומר שירי הדם שהקריבן בחוץ חייב: א"ר יוחנן ז] [תנא] רבי נחמיה *כדברי האומר (א) שירים מעכבין מיתיבי רבי נחמיה אומר שירי הדם שהקריבן בחוץ חייב, אמר לו ר"ע והלא שירי הדם שירי מצוה הם אמר לו איברין ופדרין יוכיחו שהן שירי מצוה והמקריבן בחוץ חייב אמר לו לא אם אמרת באיברים ופדרים שהן תחלת עבודה תאמר בשירי הדם ח] שאינן תחלת עבודה ואם איתא לימא ליה הני נמי ט] מעכבי, תיובתא, והשתא דאמר רב אדא בר אהבה מחלוקת בשיריים הפנימיים אבל בשיריים החיצונים דברי הכל לא מעכבי כי קאמר רבי נחמיה בשיריים הפנימיים כי תניא ההיא בשיריים החיצונים י] (ורבי עקיבא לא ידע מאי קאמר רבי נחמיה הוא סבר רבי נחמיה שיריים חיצונים אמר וקא מהדר ליה שיריים החיצונים ורבי נחמיה) לדבריו דר' עקיבא קאמר:

מתני' המולק את העוף בפנים והעלה בחוץ חייב, מלק בחוץ והעלה בחוץ פטור. *השוחט את העוף בפנים והעלה בחוץ פטור, שחט

בקרבו נסכים במדבר קמיפלגי. ותרווייהו לית להו יש שיעור למים יא] וכי מלי טפי לא קדשינהו כלי ותנא קמא דמחייב לא בעי בנסכים קדושת כלי לחייב עליהן בחוץ דקסבר קרבו נסכים באהל מועד שבמדבר כל ארבעים שנה הילכך ביאת הארץ האמורה בפרשת נסכים 'בשלח לך' ללמדך בא שבשבע של כיבוש הארץ ושבע של חילוק הארץ כשהיו בגלגל והותרו הבמות כדתנן בפרק בתרא (לקמן דף קיב:) תבא במה קטנה של כל יחיד טעונה נסכים דמשום במת ציבור לא איצטריך למימר ביאת הארץ דהא מן המדבר נתחייבו בכך וכיון דבמות יחיד טעונין נסכים והתם כלי שרת ליכא כדאמר בפרק בתרא (לקמן דף קיג.) בחוץ נמי מיחייב עלייהו בשעת איסור הבמות בלא קידוש כלי הואיל ובשעת היתר הבמות קריבין בלא קדושת כלי כדאמרן לעיל במעלן על גבי סלע משום דהויא 'הקרבה' בבמת יחיד בשעת היתר הבמות, מיחייב עלה בשעת איסור דהא בפנים אם עלה לא ירד כדאמרן לעיל (דף פד:) מנין ליוצא אם עלה לא ירד שהרי יוצא כשר בבמה ור' אלעזר סבר לא קרבו נסכים במדבר וביאת הארץ האמור בנסכים = לאחר ירושה וישיבה, לאחר שקבעו משכן בשילה יב] הוא דנתחייבו. לפיכך הוצרכה ביאת הארץ יג] לכתוב משום שכל ארבעים שנה שבמדבר לא קרבו במשכן ובא הכתוב לחייבו בשילה ובית עולמים יד] ולא בשעת הכיבוש והחילוק' בבמות הקטנות הילכך לא קרבו נסכים בבמה קטנה שהיא טו] שלא בכלי שרת ואי אסקינהו בשאין מוקדשין בחוץ לא מיחייב עלייהו והכי נמי אמרינן לקמן דמאן דבעי קדושת כלי בנסכים סבר לא קרבו נסכים במדבר: **רבינא אמר בלמדין ניסוך המים כו'.** ודכ"ע קרבו נסכים במדבר, וביאת הארץ האמור בנסכים לבמה קטנה אתא וקרבו בבמה בלא קידוש כלי ומיהו בניסוך היין אשכחן, בניסוך המים לא אשכחן דהא חובת ציבור הן ולא קרבו אלא בבמת ציבור בכלי שרת והא פליגי תנא קמא סבר למדין ניסוך המים מניסוך היין לחייב בחוץ ואפי' לא קדשו בכלי ורבי אלעזר סבר אין למדין, וניסוך היין הוא דמתחייב בחוץ בלא כלי אבל ניסוך המים- קדשו אין, לא קדשו לא: **מאי בינייהו.** במאי פליגי: **בירוצי המדות.** מה שלף על שפת הכלי ותרווייהו קדושת כלי בעו מיהו רבנן סברי בירוצי מדות של לח נתקדשו ורבי אלעזר סבר לא נתקדשו ותוך כלי בעינן ופלוגתא דתנאי היא במנחות (דף פח.): **רבא בריה דרבה אמר.** תנא קמא לא בעי קדושת כלי וקרבו נסכים במדבר קמיפלגי לתנא קמא קרבו לרבי אלעזר בר"ש לא קרבו כדפרישית: **ובפלוגתא דהני תנאי.** ר"א בר"ש טו] [כרבי] דאמר אין נסכים בבמה קטנה הילכך לא אשכחן ניסוך בלא קידוש כלי ות"ק כרבנן ס"ל דאמרי יש נסכים בבמת יחיד ואשכחן ליה בלא כלי שרת: **כי תבאו.** בפרשת נסכים כתיב בשלח לך: **להטעינה נסכים בבמה גדולה.** בא הכתוב ללמדך שלא קרבו נסכים במדבר ומשבאו לארץ נתחייבו בהן ובבמת ציבור ולא בבמת יחיד: **או אינו אלא בבמה קטנה.** דאילו בבמה גדולה במדבר נמי קרבי ומיהו עד השתא במה קטנה לא הואי דכל מ' שנה נאסרו הבמות, משהוקם המשכן וכשנכנסו לארץ הותרו בשנים שכיבשו וחילקו ובא הכתוב להטעינם נסכים לקדשי במת יחיד: **כשהוא אומר** (ב) **אשר אני נותן לכם כו':** **ורבי עקיבא** יז] **אומר להטעינה נסכים לבמה קטנה.** דאגדולה לא איצטריך דהא במדבר נמי קרבי: **או אינו אלא לבמה גדולה.** והשמועינן קרא דלא קרבו נסכים במדבר **בכל מושבות.** דהיינו במת יחיד דאילו במת ציבור יח] (אינה) אלא במקום אחד ור' ישמעאל משמע ליה מושבות: לאחר ירושה וישיבה: **תנא ר' נחמיה.** במתני' כדברי האומר באיזהו מקומן (לעיל דף נב.) שירי הדם מעכבין בחטאת הילכך עבודה היא להתחייב עליה בחוץ כשאר זורק מקבלת דמים: **שירי מצוה הן.** שאין מעכבין את הכפרה כדאמר באיזהו מקומן (שם) יכול יעכבו תלמוד לומר "ואת כל הדם" נתקו הכתוב ועשאו שירי מצוה: **הקטר איברים ופדרים.** אין מעכבין את הכפרה דאין כפרה אלא בדם: **ואם איתא.** דלרבי נחמיה מעכבין נימא ליה הני נמי (ג) יט] (כתחילת) עבודה הן כשאר מתנות: **מחלוקת.** (ד) באיזהו מקומן דעיכוב שירים: **בחטאות הפנימיות.** כל מתנותיהן מעכבות: **וכי תניא ההיא.** דאודי ליה רבי נחמיה דשירי מצוה הן בשירים החיצונים ומודה רבי נחמיה בהו דהמקריבן בחוץ פטור: **אי הכי.** אמאי אהדר ליה הקטר איברים יוכיח נימא ליה כי אמרי כ] בפנימים ולא בחיצונים ואת אמרת לי חיצונים: **ה"ג אלא לדבריו דרבי עקיבא קא"ל.** לדידי שירים מעכבין לדידך נמי דאמרת שירי מצוה הן, הקטר איברים יוכיח: **מתני' מלק בחוץ.** נבלה היא שאין מליקה אלא בפנים לפיכך פטור על העלאתו, ועל מליקתו נמי פטור כדאמרן בריש פירקין (דף קז.) 'השוחט' ולא המולק: **השוחט את העוף בפנים.** פסול ושוב אינו ראוי בפנים לפיכך פטור על העלאתו בחוץ ואם תאמר והלא כל העולין בחוץ נפסלין ביציאתן כא] (וכל השוחט בחוץ פסול הוא וחייבין על העלאתו, התם רחמנא רבייה אבל לענין שאר פסולין 'מתקבל בפנים' בעינן:

בקרבן נסכים במדבר קא מיפלגי. פי' בקונטרס ותרווייהו אית להו יש שיעור למים ולאי אפשר לומר כן דר"א על כרחין סבר אין שיעור אלא תרווייהו סברי אין שיעור ושלשת לוגין דתנא קמא לאו דוקא*: **במה** גדולה ובמה קטנה. יש מפרשים דבמה גדולה קרי שעת איסור הבמות ובמה קטנה שעת היתר ופירוש הקונטרס עיקר דתרווייהו היתר הבמות אלא דבמה גדולה היא במת ציבור ובמה קטנה היא במת יחיד ואע"ג דרבי ישמעאל אמר להטעינה נסכים לבמה גדולה ודריש מושבות לאחר ירושה וישיבה כדפירש בקונטרס וכדתניא בספרי ובפרק קמא דקדושין (דף לז.) ולאו נאסרו הבמות שבאו לשילה *ומ"מ אף כשהותרו אחרי כן בנוב וגבעון מודה רבי ישמעאל דבמת ציבור טעונה נסכים: **לדברי** רבי ישמעאל לא קרבו נסכים במדבר. בקדושין (ג"ז שם) פירש בקונטרס דלכולי עלמא קרבו בקרבן ציבור ואיני יודע מי הזקיקו לכך ושמא משום דקתני בסיפרי אמר אחד מתלמידי רבי ישמעאל בא הכתוב ללמדך על הנסכים שלא נתחייב יחיד על הנסכים אלא מביאתן לארץ וזה לשון הקונטרס דפירש בקדושין (ג"ז שם) ר' ישמעאל סבר לא קרבו נסכים במדבר ואף על גב דכתיב במלואים וזה אשר תעשה על המזבח וכתיב בה נסכים בעולת תמיד בקרבן ציבור הוא דהוי אבל היחידים לא נתחייבו בנסכים אלא מביאת הארץ לאחר ירושה וישיבה ורבי עקיבא סבר קרבו נסכים ליחיד במדבר: **כי** קאמר רבי נחמיה בשיריים הפנימיים. לעיל בפרק ב"ש (דף נב.) משמע דרבי נחמיה איירי בשיריים החיצונים ושם פירשתי: **וכי** תניא ההיא בשיריים החיצונים. ומה שהשיב לו איברים יוכיחו אע"ג דהיאו גופיה לא חייש בהאי טעמא אורחיה דתנא הכי כדפרישית בפרק התערובת (לעיל דף עז:*):

השוחט

נ א ב מיי' פי"ט מהל' מעשה"ק הל' ד:
נא ג ד ה מיי' שם פי"ח הל' יח:
עיין ל"ק בשם סי'

צ"ל מ"מ אף כו' ל"ק

[ד"ס אודו]

הגהות הב"ח

(א) גמ' כדברי שהאומר שירי הדם מעכבי: (ב) רש"י ד"ה כשהוא אומר אל ארץ מושבותיכם אשר אני: (ג) ד"ה ואם איתא וכו' הכי נמי עבודה כצ"ל ותיבת כתחילה נמחק: (ד) ד"ה מחלוקת דעיכוב שירים באיזהו מקומן בשיריים הפנימיים בחטאות הפנימיות:

שיטה מקובצת

א] במדבר קא מיפלגי רבינא אמר: ב] היין קא מיפלגי: ג] אדא בריה דרב יצחק: ד] בינייהו רבה בריה דרבא אמר בקרבו נסכים: ה] תיבות אל ארץ מושבותיכם וגו' נמחק: ו] תיבת הרי נמחק: ז] יוחנן תנא רבי: ח] הדם שהן סוף העבודה ותיבות שאינן תחילת עבודה ל"ש: ט] נמי תחילת עבודה הן ותיבת מעכבי ל"ש: י] החיצונים. אי הכי נימא ליה כי אמרי אנא בפנימים אלא לדבריו ומתיבות ורבי כו' עד תיבת לדבריו בס"א אינו: יא] למים ואין כלי שרת מקדשין אלא הראוי להן: יב] בשילה ובית עולמים הוא דנתחייבו ולא בשעת כיבוש: יג] הארץ לכתב אות ו' ל"ש: יד] ולא בשעת ותיבת בשנות נמחק: טו] שהיא בלא כלי שרת וכי אסקינהו בשאינו מקודשין בחוץ: טו] בר"ש כרבי דאמר: יז] ור"ע אמר: יח] ציבור לא היתה אלא ותיבת אינה ל"ש: יט] נמי תחילת: כ] אמרי אנא בפנימים: כא] ביציאתן וכן השוחט בחוץ פסול הוא וחייבין על העלאתו התם:

[לקמן קיח: קדושין לז:]

יומא ס: [לעיל מב: נב: מנחות טו:]

גירסת רש"י (וכו') אי הכי נימא ליה כי אמרי אנא בפנימיים אלא לדבריו כו'

לעיל פה.

רש"י - ד"ה בקרבו
מה מלמד ביאת הארץ האמורה
בפרשת נסכים
ת"ק - במות יחיד טעונין
נסכים והתם
אין כלי שרת.
עד כניסה לארץ
היו מנסכים ארבעים
שנה במשכן
לר"א - יש להתחיל ניסוך
רק אחר כיבוש וחילוק
ולא במשכן - ולא היו
מנסכים כל ארבעים
שנה במדבר, ממילא
אין ניסוך אלא מכלי
שרת

תקציר
המנסך בחוץ מכלי
שאינו מקודש:
לת"ק - חייב
לר"א - פטור

במדבר טו:ב (פ' נסכים)
דבר אל בני ישראל ואמרת
אליהם כי תבואו אל ארץ
מושבותיכם אשר אני נותן
לכם
... הין ויין לנסך רביעית ההין
תעשה על העולה או לזבח
לכבש האחד

* צ"ל דבכך מדקדקים דברי של ר' יוחנן והא דקאמר
הגמ' "תיובתא" דר' יוחנן
אינו סופי. ולכן לא קאמר
'תיובתא דר' יוחנן תיובתא'

נושא
מח' תנאים אי קרבו נסכים במדבר
וממילא אי במות יחיד טעון נסכים
יש דעין:
א) אי לא קרבו במדבר - אז
במת יחיד אינה טעון נסכים
וממילא לא מצינו נסכים בלי
כלי קודש
ב) אי קרבו במדבר - אז במות
יחיד טעון נסכים ואין
כלי שרת
בבמת יחיד
וממילא - מצינו
נסכים בכלי
חול

תקציר
I אם: אין במדבר - אין בבמת יחיד - אין בכלי חול
II יש במדבר - יש בבמת יחיד - יש בכלי חול
(I אין - אין - אין
II יש - יש - יש)

נושא
שיטת ר' נחמיה דהמקריב שירי
דם בחוץ חייב
• שיריים חיצונים
• שיריים פנימיים

נושא
ברוך:
מליקה/שחיטה
פנים - חוץ
ואח"כ
העלה בחוץ
מתי יש חיוב